

ΑΧΙΛΛΙΟΥ ΠΟΛΙΣ: Άρθρο του Χαράλαμπου Β. Στεργιούλη

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Λαρίσης και Τυρνάβου](#)

Άρθρο του Χαράλαμπου Β. Στεργιούλη, Δρος Βυζαντινής Φιλολογίας Α.Π.Θ υπό το θέμα: “Γρηγορίου Πρεσβυτέρου Καισαρείας Καππαδοκίας «Λόγος Εἰς Τούς Ὅσίους Τη΄ (318) Θεοφόρους Πατέρας, Καί Εἰς Κωνσταντῖνον Τόν Εὐσεβέστατον Βασιλέα»”.

[ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ “ΑΧΙΛΛΙΟΥ ΠΟΛΙΣ”](#)

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ ΚΑΙΣΑΡΕΙΑΣ ΚΑΠΠΑΔΟΚΙΑΣ
«Λόγος εις τούς όσίους τη' (318) θεοφόρους Πατέρας,
καί εις Κωνσταντίνον τόν εύσεβέστατον βασιλέα»¹

Ο πρεσβύτερος Γρηγόριος, ό όποίος κατά πάσα πιθανότητα έζησε τόν 10ο αιώνα (περί τό 940)², έγραψε έναν καί μοναδικό λόγο στους 318 Θεοφόρους Πατέρες της Α' Οικουμενικής Συνόδου, ή όποία συνήλθε μέ πρωτοβουλία τοϋ αυτοκράτορα Μεγάλου Κωνσταντίνου στή Νίκαια της Βιθυνίας (Μάιος 325), γιά νά πάρει θέση στά όσα διασείρυτε ό Άρειος ενάντια στή θεότητα τοϋ Χριστοϋ καί νά προλάβει τί διάσπαση της ενότητας της Έκκλησίας. Άνάμεσα στους θεοφόρους Πατέρες πού συμμετείχαν στή Σύνοδο ήταν καί ό άσκητάσκοπος Λαρίσης άγιος Άχλλιος, ό όποίος διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στίν καταδίκη τοϋ Αρείου, όπωσ φαίνεται καί άπό τίς τιμές μέ τίς όποιες τόν περιέβαλε ό Μέγας Κωνσταντίνος μετά τό τέλος τών έργασιών της Συνόδου, άναγνωρίζοντας τίν προσφορά του³. Έπομένως ό έγκωμιασμός στους 318

¹ Ο λόγος βρίσκαται στόν IIIο τόμο της PG, σ. 419-440. Έξεδόθη επίσης άπό τόν J. Comper-nass, *Georgs Presbyter Lobrede auf die 318 Väter des Konzils v. Nikaia und Konstantin der Grosse*, Bonn 1908, σ. 17-31. Βλ. επίσης Fr. Halkin, *Bibliotheca Hagiographica Graeca Supplément, Appendices et Tables*, Société des Bollandistes, [Subsidia Hagiographica 8a], Bruxelles 1957, vol. II, σ. 174, άρ. 1431· Hans-George Beck, *Kirche und theologische Literatur im byzantinischen reich*, C. H. Beck'sche Verlagsbuchhandlung, München 1959, σ. 545.

² KARL KRUMBACHER, *Ιστορία της Βυζαντινής Λογοτεχνίας μεταρρασθείσα υπό Γεωργίου Σωτηριάδου*, τόμος Α', έν Αθήναις 1897, σ. 338· κατ' άλλους έζησε τόν 9ο αι. βλ. λάμμα «Γρηγόριος πρεσβύτερος», *ΘΗΕ*, τόμ. 4ος, σ. 828-829.

³ Γιά τί συμμετοχή τοϋ άγίου Άχλλίου στίν Α' Οικουμενική Σύνοδο βλ. ANNA ABRAMEA, Άγιοι έπίσκοποι τοϋ έλλαδικού χώρου πού έζησαν ή καθιερώθηκαν κατά τούς 8ο-10ο αιώνες, μέ ειδική αναφορά στίν άγιο Άχλλιο Λαρίσης, στό: *Οι ήρωες της Ορθόδοξης Έκκλησίας. Οι νέοι άγιοι, 8ος-16ος αιώνας*, έπιστημονική έπιμέλεια Έλεωνόρα Κοίντουρα-Γαλάσι, Έθνικό Ίδρυμα Έρευνών, [Ινστιτούτο Βυζαντινών Έρευνών], Διεθνής Συμπόσια 15, Αθήνα 2004, σσ. 47-61 καί ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Β. ΣΤΕΡΓΙΟΥΛΗΣ, «Τότε ήν καί ό μέγας έν βασιλεία Κωνσταντίνος αὐτόν ύπεδέξατο». Η συνάντηση Μεγάλου Κωνσταντίνου καί άγίου Άχλλίου», *Θεολογικά Μελετήματα* 4